

Ψ

PHILIPPE CLAUDEL

Η Έρευνα

ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ



ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: L' ENQUÊTE
Από τις Εκδόσεις Stock, Παρίσι 2010

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η Έρευνα**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Philippe Claudel

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Βασιλική Κοκκίνου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χριστίνα Γιατζόγλου

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε

© Éditions Stock, 2010

© Φωτογραφίας εξωφύλλου: 123 RF Stock Photography

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2011

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2011

ISBN 978-960-496-065-1

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiu Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PHILIPPE CLAUDEL

Η Έρευνα

ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ



*Σ' αυτούς που ακολουθούν,
για να μη γίνουν οι επόμενοι.*

Μην αναζητάς τίποτα. Ξέχνα.

Ανρί-Ζορζ Κλουζό, Η Κόλαση

Οταν ο Ερευνητής βγήκε από το σταθμό, τον υποδέχτηκε ένα ψιλόβροχο ανάκατο με χιονόνερο. Ήταν ένας άντρας μικρόσωμος, λίγο παχουλός, με αραιά μαλλιά. Όλα πάνω του ήταν συνηθισμένα, από το ύφος μέχρι τα ρούχα, κι αν κάποιος έπρεπε να τον περιγράψει, στο πλαίσιο ενός μυθιστορήματος, για παράδειγμα, μιας ποινικής διαδικασίας ή μιας δικαστικής μαρτυρίας, σίγουρα θα δυσκολευόταν πολύ να κάνει με ακρίβεια το πορτρέτο του. Ήταν κατά κάποιον τρόπο ένα άχρωμο πλάσμα, μόλις το έβλεπες, αμέσως το ξεχνούσες. Ένας άνθρωπος θολός σαν την ομίχλη, σαν τα φαντάσματα ή την ανάσα που βγαίνει από ένα στόμα και, σ' αυτό, έμοιαζε με δισεκατομμύρια ανθρώπους.

Η πλατεία του σταθμού ήταν ίδια με αμέτρητες πλατείες σταθμών, με το μερίδιό της από απρόσωπα κτίρια κολλημένα το ένα πάνω στο άλλο. Ψηλά σε ένα από αυτά, μία διαφημιστική πινακίδα έδειχνε μια υπερμεγέθη φωτογραφία ενός ηλικιωμένου άντρα ο οποίος κάρφωνε αυτόν που τον κοιτούσε με βλέμμα εύθυμο και μελαγχολικό συνάμα. Το

σλόγκαν που συνόδευε τη φωτογραφία δε διαβαζόταν – μήπως δεν υπήρχε καν;– γιατί το πάνω μέρος της πινακίδας χανόταν στα σύννεφα.

Ο ουρανός θρυμματιζόταν κι έπεφτε σαν βρεγμένη σκόνη που έλιωνε πάνω στους ώμους και μετά τρύπωνε σε όλο το σώμα απρόσκλητα. Δεν έκανε πραγματικά κρύο, η υγρασία όμως γλιστρούσε σαν χταπόδι που τα λεπτά πλοκάμια του κατάφερναν να βρουν το δρόμο τους και στους παραμικρούς ελεύθερους χώρους ανάμεσα στο δέρμα και το ρούχο.

Επί ένα τέταρτο της ώρας ο Ερευνητής έμεινε ακίνητος, στητός, με τη βαλίτσα αφημένη πλάι του, ενώ οι σταγόνες της βροχής και οι χιονονιφάδες συνέχιζαν να πεθαίνουν πάνω στο κρανίο και το αδιάβροχό του. Δεν κουνιόταν. Καθόλου. Και όλο αυτό το διάστημα δε σκεφτόταν τίποτα.

Κανένα αυτοκίνητο δεν πέρασε. Κανένας διαβάτης. Τον είχαν ξεχάσει. Δεν ήταν η πρώτη φορά. Τελικά σήκωσε το γιακά του αδιάβροχού του, έσφιξε το χερούλι της βαλίτσας του και αποφάσισε, προτού γίνει μούσκεμα, να διασχίσει την πλατεία για να μπει σε ένα καφέ που τα φώτα του ήταν ήδη αναμμένα, ενώ ένα ρολόι πάνω σε ένα φανοστάτη, λίγα μέτρα μακριά του, δεν έδειχνε ακόμη τέσσερις το απόγευμα.

Η αίθουσα ήταν παράξενα άδεια και το Γκαρσόνι, που λαγοκοιμόταν πίσω από τον πάγκο ρίχνοντας πότε πότε αφηρημένες ματιές στα αποτελέσματα των ιπποδρομιών στην οθόνη μιας τηλεόρασης, του έριξε ένα φιλικό βλέμμα και μετά, ενώ ο Ερευνητής είχε όλο το χρόνο να βγάλει το αδιάβροχό του, να καθίσει και να περιμένει λίγο, τον ρώτησε με μονότονη φωνή:

«Τι να σας φέρω;»

Ο Ερευνητής ούτε διψούσε ούτε πεινούσε. Απλώς είχε ανάγκη να καθίσει κάπου προτού πάει εκεί που έπρεπε να πάει. Να καθίσει και να αναλύσει το θέμα. Να ετοιμάσει αυτά που θα έλεγε. Να μπει κατά κάποιον τρόπο σιγά σιγά στο πετσί του ρόλου του.

«Ένα γκρογκ», είπε τελικά.

Αλλά το Γκαρσόνι του απάντησε αμέσως:

«Λυπάμαι, αυτό είναι αδύνατον».

«Δεν ξέρετε να φτιάχνετε γκρογκ;» ρώτησε έκπληκτος ο Ερευνητής.

Το Γκαρσόνι σήκωσε τους ώμους.

«Και βέβαια ξέρω, αλλά αυτό το ποτό δεν είναι περασμένο στον ηλεκτρονικό μας κατάλογο και το αυτόματο μηχανήμα θα αρνηθεί να το φτιάξει».

Ο Ερευνητής κρατήθηκε να μην κάνει καμία παρατήρηση, αναστέναξε και παρήγγειλε ένα ανθρακούχο νερό.

Η βροχή έξω είχε υποχωρήσει στις συνεχείς επιθέσεις του χιονιού που έπεφτε πια ανάλαφρο, στροβιλιστό, σχεδόν εξωπραγματικό, με μίαν αργή κίνηση που έκανε πιο ήπιες τις επιπτώσεις του. Ο Ερευνητής κοίταξε τις νιφάδες που όρθωναν μπροστά του ένα κινητό παραβάν. Το αέτωμα του σταθμού μετά βίας διακρινόταν, ενώ είχαν χαθεί οι αποβάθρες στο βάθος, οι σιδηροδρομικές γραμμές, τα σταματημένα τρένα. Θαρρείς και είχε σβηστεί ξαφνικά το μέρος όπου είχε σταματήσει πριν από λίγο για να βάλει το πόδι του σ' αυτόν τον νέο κόσμο μέσα στον οποίο έπρεπε πλέον να βρει τα χνάρια του.

«Σήμερα έχουμε χειμώνα», είπε το Γκαρσόνι αφήνοντας στο τραπέζι ένα μικρό μπουκάλι νερό που είχε ανοίξει. Δεν κοίταζε τον Ερευνητή αλλά τις χιονονιφάδες. Εξάλλου, είχε προφέρει αυτή τη φράση χωρίς καν να απευθυν-

θεί σ' αυτόν, λες και η σκέψη του είχε ξεφύγει από το μυαλό του για να πετάξει λίγο γύρω από το κεφάλι του, σαν ένα δύσμοιρο έντομο που ξέρει ότι είναι καταδικασμένο να πεθάνει πολύ σύντομα, αλλά παρ' όλα αυτά επιμένει να κάνει αισθητή την παρουσία του, να παίξει μέχρι τέλους το ρόλο του εντόμου, έστω κι αν αυτό δεν ενδιαφέρει κανέναν και δε θα το γλιτώσει από τίποτα.

Και το Γκαρσόνι έμεινε εκεί, όρθιο κοντά στο τραπέζι, ακίνητο, αγνοώντας εντελώς τον Ερευνητή για αρκετή ώρα, με το βλέμμα μαγνητισμένο από το χιόνι που, έξω από τα τζάμια, έριχνε με ορμή τα γαλακτερά μόριά του σε κομψές αλλά αλόγιστες τροχιές.

2

Κι όμως ο Ερευνητής θα ορkiζόταν ότι είχε δει δύο ή τρία ταξί όταν βγήκε από το σταθμό. Ταξί σε αναμονή, με τον κινητήρα σε λειτουργία, με τα φώτα αναμμένα, με τους γκρίζους, αραιούς καπνούς της εξατμίσσης να εξαφανίζονται αμέσως μόλις έβγαιναν στον αέρα. Θα πρέπει να είχαν φύγει για κάποιο μέρος, με πελάτες που κάθονταν πίσω στα ζεστά καθίσματά τους. Κρίμα.

Το χιόνι είχε αποφασίσει να επιμείνει για λίγο. Συνέχιζε να πέφτει επιβάλλοντας την κυριαρχία του σαν μονάρχης. Ο Ερευνητής είχε ρωτήσει το Γκαρσόνι ποιο δρόμο έπρεπε να ακολουθήσει για τον προορισμό του. Η απάντηση που είχε πάρει δεν ήταν ευχάριστη, αλλά εκείνος τον είχε πληροφορήσει περιχαρής: Δεν ήταν καθόλου δύσκολο, η Επιχείρηση ήταν τεράστια, αδύνατον να μην τη

δει. Ξεχείλιζε από παντού. Όποιο δρόμο κι αν έπαιρνε, σίγουρα θα έπεφτε πάνω σε έναν τοίχο του περιβόλου, σε μια καγκελόπορτα, σε μια δίοδο πρόσβασης, σε μιαν αποθήκη, σε μιαν αποβάθρα φόρτωσης που ανήκε στην Επιχείρηση.

«Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο», είχε προσθέσει το Γκαρσόνι, «όλα εδώ λίγο-πολύ ανήκουν στην Επιχείρηση». Είχε τονίσει τη λέξη *όλα*. «Μετά», συνέχισε, «αρκεί να ακολουθήσετε τον περίβολο για να βρείτε την κεντρική είσοδο, καθώς και το Φυλάκιο».

Είχε επιστρέψει στη συνέχεια στους αγώνες ιπποδρομίας. Με το βλέμμα στραμμένο στην οθόνη της τηλεόρασης που τη διέτρεχαν αφροί γεμάτοι αίμα, με τους αγκώνες πάνω στον πάγκο και το κεφάλι ανάμεσα στα χέρια του, το Γκαρσόνι δεν αντέδρασε καθόλου όταν ο Ερευνητής τον αποχαιρέτησε και διέσχισε την πόρτα του καφέ, για να βγει από τη ζωή του.

Εξάλλου ο ρόλος του σταματούσε εκεί.

Δεν είχε νυχτώσει ακόμη για τα καλά, αλλά ένιωθε το σκοτάδι να τον ζώνει. Σ' αυτό συνέβαλλε και η απόλυτη μοναξιά που τύλιγε τον Ερευνητή καθώς βάδιζε στα γεμάτα χιόνι πεζοδρόμια, χωρίς να συναντά ψυχή ζώσα. Σε ορισμένα σημεία μόνο είχε την αίσθηση ότι διέσχιζε έναν κόσμο κατοικημένο, όταν η μικροκαμωμένη σιλουέτα του βυθιζόταν στην κίτρινη, πυκνή αχλή ενός φανοστάτη για μερικά μέτρα, προτού μπει εκ νέου σε ζώνες του λυκόφωτος, πυκνές και αχανείς.

Η βαλίτσα είχε γίνει ασήκωτη. Το αδιάβροχό του έσταζε ολόκληρο. Ο Ερευνητής βάδιζε χωρίς να σκέφτεται. Αναριγούσε όλο και πιο πολύ. Οι σκέψεις του περιπλανιούνταν όπως τα παγωμένα, πονεμένα πόδια του. Είδε ξάφνου τον εαυτό του σαν κατάδικο, σαν εξόριστο, σαν τελευταίο επι-

ζώντα, σαν διασωθέντα που αναζητούσε καταφύγιο έπειτα από μια ολοκληρωτική καταστροφή, χημική, οικολογική ή πυρηνική. Ένωθε το σώμα του να γίνεται εχθρός του και βάδιζε σαν μέσα σε όνειρο. Κι αυτό χωρίς τέλος. Είχε την εντύπωση ότι περιπλανιόταν εδώ και ώρες. Όλοι οι δρόμοι ήταν όμοιοι. Το χιόνι έσβηνε τα σημεία αναφοράς μες στην αφηρημένη ομοιομορφία του. Μήπως έκανε κύκλους;

Το τράνταγμα ήταν ένα σοκ. Τελείως αναπάντεχο. Είχε συγκρουστεί με έναν άντρα ή γυναίκα, δεν ήξερε να πει, εν πάση περιπτώσει με μια ανθρωπίνη σιλουέτα που έπεσε πάνω του μες στο σκοτάδι όχι με φόρα, αλλά εντελώς αναπόφευκτα. Συγγνώμες, μερικά ευγενικά λόγια εκ μέρους του. Από τον άλλο τίποτα' μουρμουρητά, θόρυβος βημάτων που απομακρύνονται, το σκοτάδι που καταπίνει μια σιλουέτα.

Κι άλλο όνειρο;

Όχι, παρέμενε ακόμη κάτι από το επεισόδιο: ένας έντονος πόνος στον αριστερό του ώμο και στο μέτωπο, που το έτριβε, ενώ πάνω του κυλούσαν οι νιφάδες που ξεψυχούσαν. Κι η βαλίτσα φυσικά. Η βαλίτσα. Με το περιεχόμενό της σκορπισμένο καταγής, σαν να είχε εκραγεί, θύμιζε εικόνες που βλέπει κανείς στα ρεπορτάζ της επικαιρότητας, ύστερα από τα αμέτρητα αεροπορικά δυστυχήματα, με βαλίτσες να επιπλέουν στην επιφάνεια της θάλασσας – τελευταίοι μάρτυρες υπάρξεων που τις παρασύρουν τα ρεύματα, ζωές χαμένες, κονιορτοποιημένες, κατεστραμμένες, που έχουν καταντήσει πουλόβερ γεμάτα αλμυρό νερό, παντελόνια που κινούνται ακόμη ενώ δεν περιέχουν κανένα πόδι, λούτρινα ζώακια ξαφνιασμένα απ' την παντοτινή απώλεια της αγκαλιάς των παιδιών που τα έσφιγγαν πάνω τους.

Ο Ερευνητής δυσκολεύτηκε να μαζέψει τα πέντε πουκάμισα, τα εσώρουχα, την πιτζάμα, τα είδη τουαλέτας, ενώ πάτησε την οδοντόκρεμα, που απλώθηκε στο έδαφος σαν ένα μεγάλο τριαντάφυλλο πράσινο και μπλε με τεχνητό άρωμα μέντας. Μάζεψε επίσης το τεργκάλ παντελόνι, το ξυπνητήρι, τις κάλτσες, το σάκο για τα άπλυτα, άδειο ακόμμη, την ηλεκτρική ξυριστική μηχανή και το καλώδιό της. Έκλεισε τελικά τη βαλίτσα, που τώρα ήταν πιο βαριά αφού, εκτός από τα πράγματά του, μετέφερε πλέον και λίγο χιόνι, βροχή και μελαγχολία.

Όμως έπρεπε να συνεχίσει το περπάτημα μες στο σκοτάδι που είχε πυκνώσει πια, βρίσκοντας όλο και πιο αφιλόξενη αυτή την άδεια πόλη που την κατοικούσαν μόνο σκιές με συμπαγή σώματα, όπως των ταύρων που με ένα μόνο χτύπημα του κέρατου είναι ικανοί να ανατρέψουν την πορεία ενός ανθρώπου. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, φταρνίστηκε τρεις φορές πολύ δυνατά. Σίγουρα την επομένη θα ξυπνούσε με τη μύτη του να τρέχει, με το λαιμό ξερό σαν να είχε αγκάθια και με το πυρωμένο κεφάλι του χωμένο θαρρείς μέσα σε ένα βαρέλι που το σφυροκοπούσαν συνεχώς. Θα ήταν ένα ξημέρωμα γλυκιάς φρίκης. Α, να ξυπνήσει έτσι, σκεφτόταν, προτού ξεκινήσει μια μακριά και, αναμφίβολα, ανιαρή ημέρα έρευνας, τι ατυχία!

Να ξυπνήσει, ναι. Σε ένα δωμάτιο φυσικά. Ποιο όμως;

3

Αυτό ήταν λοιπόν το Φυλάκιο; Μόνο που δεν έμοιαζε διόλου με φυλάκιο, κι αυτό που υπήρχε ολόγυρα, στην είσο-

δο της Επιχείρησης, κάθε άλλο παρά επιχείρηση θύμιζε. Ο Ερευνητής είχε περάσει τρεις ή τέσσερις φορές μπροστά από αυτό το μέρος, χωρίς ποτέ να σκεφτεί ότι μπορούσε να είναι το Φυλάκιο. Ήταν ένα είδος μπούνκερ, μια συμπαγής παραλληλεπίπεδη κατασκευή από μπετόν, με κάθετα στενά ανοίγματα σαν πολεμίστρες σε ακανόνιστα μεσοδιαστήματα. Όλα αυτά το έκαναν να μοιάζει με φρούριο. Ολόκληρη η κατασκευή υποδήλωνε ότι όποιος πλησίαζε ήταν εισβολέας, δηλαδή εχθρός. Πάσσαλοι με καρφιά, τοποθετημένοι εκατέρωθεν, ήταν έτοιμοι να αποκρούσουν τις επικείμενες επιθέσεις, ενώ οι κουλούρες από αγκαθωτό συρματόπλεγμα, τα δρύφρακτα και τα κινητά εμπόδια που διακρίνονταν πίσω ενίσχυαν την αίσθηση της ενδυνάμει απειλής. Στο νου του Ερευνητή ήρθαν εικόνες οχυρωμένων πρεσβειών σε εμπόλεμες χώρες. Όμως η Επιχείρηση δεν ήταν πρεσβεία και η χώρα δε βρισκόταν σε πόλεμο. Πέρα απ' αυτόν τον περίβολο, σύμφωνα με πληροφορίες που είχε, κατασκευάζονταν αβλαβείς συσκευές επικοινωνίας καθώς και λογισμικά για να τα θέτουν σε λειτουργία, χωρίς στρατηγική αξία, ενώ η παραγωγή τους δεν έκρυβε εδώ και πολύ καιρό κανένα μυστικό. Τίποτα δε δικαιολογούσε πραγματικά αυτά τα δρακόντεια μέτρα.

Ο Ερευνητής βρήκε τελικά στο πλάι του κτιρίου μια γυάλινη θυρίδα καθώς και ένα κουδούνι ενσωματωμένο εξωτερικά στον τοίχο. Από την άλλη πλευρά του χοντρού υαλοπίνακα –αλεξίσφαιρο τζάμι;– πίσω από τη θυρίδα, ένα φως χειρουργείου φώτιζε ένα δωμάτιο μερικών τετραγωνικών μέτρων. Μέσα διέκρινε ένα γραφείο, μια καρέκλα, ένα ημερολόγιο καρφωμένο με πινέζα στον τοίχο, καθώς και έναν μεγάλο πίνακα όπου ήταν παραταγμένα δεκάδες φωτεινά σήματα, από τα οποία άλλα ήταν αναμμένα, άλλα σβη-

στά, ενώ άλλα αναβόσβηναν. Στον αριστερό τοίχο οθόνες ελέγχου συνέθεταν ένα κανονικό ψηφιδωτό προσφέροντας εικόνες από την Επιχείρηση – γραφεία, υπόστεγα, πάρκινγκ, σκάλες, έρημα εργαστήρια, υπόγεια, αποβάθρες τροφοδοσίας.

Το χιόνι είχε σταματήσει. Ο Ερευνητής έτρεμε από το κρύο. Δεν ένιωθε πια τη μύτη του. Είχε σηκώσει όσο μπορούσε το γιακά του αδιάβροχού του για να προστατέψει το λαιμό του, αλλά ήταν πια εντελώς μούσκεμα κι αυτό μεγάλωνε τη δυσφορία του. Πάτησε το κουδούνι. Τίποτα δεν έγινε. Το πάτησε πάλι. Περίμενε. Έριξε μια ματιά γύρω του, φώναξε, αλλά χωρίς μεγάλη ελπίδα καθώς κανένας ανθρωπίνος ήχος δεν ακουγόταν. Μόνο μηχανικοί θόρυβοι, υπόκωφοι και συνεχείς, από κινητήρες, λέβητες ή γεννήτριες, ανακατεύονταν με το μουρμουρητό του ανέμου που όλο και δυνάμωνε.

«Ποιος είναι;»

Ο Ερευνητής αναπήδησε. Τα λόγια που ακούστηκαν μέσα σε παράσιτα, κάπως επιθετικά, βγήκαν από ένα θυροτηλέφωνο που ήταν στα αριστερά του κουδουνιού.

«Καλημέρα», κατάφερε να αρθρώσει ο Ερευνητής μόλις συνήλθε από την έκπληξή του.

«Καλησπέρα», είπε η φωνή που φαινόταν να έρχεται από πολύ μακριά, από τα βάρη ενός καταχθόνιου κόσμου.

Ο Ερευνητής ζήτησε συγγνώμη, εξηγήθηκε, είπε ποιος ήταν, μίλησε για την αναμονή του στο σταθμό, στο καφέ, για τις υποδείξεις του Γκαρσονιού, για την περιπλάνησή του, για τα λάθη του στη διαδρομή, για τα πηγαινέλα του μπροστά από το... Η φωνή τον διέκοψε στη μέση μιας φράσης:

«Είστε κάτοχος της Ειδικής Αδείας;»

«Ειδική Άδεια; Είμαι ο Ερευνητής... Δεν ξέρω τι εννοείτε. Η άφιξή μου έχει σίγουρα αναγγελθεί. Με περιμένουν...»

«Τελευταία φορά, έχετε, ναι ή όχι, την Ειδική Άδεια;»

«Όχι, αλλά σίγουρα θα την έχω αύριο», είπε διστακτικά ο Ερευνητής που έχανε σιγά σιγά κάθε τρόπο επικοινωνίας, «όταν συναντήσω έναν Υπεύθυνο...»

«Χωρίς την Ειδική Άδεια δεν επιτρέπεται να διασχίσετε τον περίβολο της Επιχείρησης μετά τις εννέα».

Ο Ερευνητής ετοιμάστηκε ν' απαντήσει πως δεν ήταν... αλλά έριξε μια ματιά στο ρολόι του και του κόπηκε η φόρα: κόντευε δέκα παρά τέταρτο. Πώς ήταν δυνατόν; Περπατούσε λοιπόν τόσες ώρες; Πώς μπόρεσε να χάσει τόσο την αίσθηση του χρόνου;

«Συγγνώμη, δεν ήξερα ότι ήταν τόσο αργά».

«Ελάτε πάλι αύριο».

Άκουσε έναν ήχο ο οποίος έμοιαζε με μπαλντά που πέφτει πάνω σε επικόπανο χασάπη. Τα παράσιτα σταμάτησαν. Ο Ερευνητής άρχισε να τρέμει ακόμα πιο πολύ. Τα παπούτσια του ήταν πολύ λεπτά για την εποχή και είχαν γεμίσει νερά. Τα μπατζάκια του παντελονιού του έμοιαζαν με σφουγγαρόπανο. Τα δάχτυλά του είχαν μουδιάσει. Χτύπησε ξανά το κουδούνι.

«Τι είναι πάλι;» είπε η μακρινή φωνή, οργισμένη τώρα.

«Ζητώ συγγνώμη που σας ενοχλώ ξανά, αλλά δεν ξέρω πού να κοιμηθώ».

«Δεν είμαστε ξενοδοχείο».

«Ακριβώς, θα μπορούσατε να μου υποδείξετε κάποιος;»

«Δεν είμαστε τουριστικό πρακτορείο».

Η φωνή χάθηκε. Αυτή τη φορά ο Ερευνητής κατάλαβε ότι ήταν ανώφελο να ξαναχτυπήσει. Ένωσε να τον κυριεύει μεγάλη κούραση, ενώ ταυτόχρονα ο πανικός έκανε την καρ-

διά του να χτυπά με ασυνήθιστη ταχύτητα. Έφερε το χέρι στο στήθος του. Μέσα από τα στρώματα των βρεγμένων ρούχων, ένωσε πάνω στο στέρνο του τον γοργό ρυθμό, τα υπόκωφα χτυπήματα του οργάνου. Θαρρείς και χτυπούσε κάποιος σε μια πόρτα, μια εσωτερική πόρτα, μια πόρτα κλειστή, χωρίς να υπάρχει περίπτωση να του απαντήσει κανείς ή να του ανοίξει.

4

Η κατάσταση έφτανε στα όρια του παραλόγου. Ποτέ άλλοτε δεν του είχε συμβεί κάτι τόσο περίεργο. Έτριψε τα μάτια του, δάγκωσε τα χείλη του, για να πειστεί ότι όλα αυτά που του συνέβαιναν εδώ και μερικές ώρες δεν ήταν απλώς ένας εφιάλτης.

Όμως όχι, ήταν πράγματι εκεί, μπροστά σ' αυτή την είσοδο που δεν έμοιαζε με είσοδο, μπροστά στον περίβολο της Επιχείρησης που δεν έμοιαζε με καμία άλλη επιχείρηση, δίπλα σε ένα Φυλάκιο πολύ διαφορετικό από ένα συνηθισμένο φυλάκιο, με τα δόντια του να χτυπάνε, μούσκεμα ως το κόκαλο, στις δέκα η ώρα το βράδυ, ενώ η βροχή, σίγουρα για να μεγαλώσει κι άλλο την έκπληξή του, είχε πάρει πάλι το πάνω χέρι και του σφυροκοπούσε το κρανίο.

Έσερνε τη βαλίτσα του μάλλον, παρά την κουβαλούσε. Δεν περιείχε πια ρούχα, αλλά πέτρες, χυτοσίδηρο, ατσάλινα μικρά δοκάρια, κομμάτια γρανίτη. Κάθε βήμα του συνοδεύονταν από ένα πλατσούρισμα, σαν τον ήχο που βγαίνει από σφουγγάρι όταν το πιέζεις. Τα πεζοδρόμια είχαν μετατραπεί σε τέλματα. Δε θα ξαφνιαζόταν ιδιαίτερα αν το

σώμα του ρουφιόταν, από τη μια στιγμή στην άλλη, από τον απύθμενο βυθό ενός νερόλακκου.

Αλλά αίφνης θυμήθηκε –κι αυτό του ξανάδωσε ελπίδες– ότι κατά τη διάρκεια του περίπλου του είχε διακρίνει σε ένα δρόμο στα δεξιά του, θυμόταν ότι ήταν στα δεξιά του αλλά σε τι θα του χρησίμευε αυτή η ένδειξη, ότι είχε διακρίνει λοιπόν μια φωτεινή επιγραφή και πίστεψε –αλλά εκεί άφηνε το πεδίο των βεβαιοτήτων, στην πραγματικότητα δε θα έβαζε στοίχημα τη ζωή του γι' αυτό– ότι εκείνη η επιγραφή ήταν ενός ξενοδοχείου. Σίγουρα υπήρχαν πολλά ξενοδοχεία περιφερειακά της Πόλης, στα θορυβώδη περιθώριά της, όπου οι ανισόπεδοι κόμβοι κάνουν καλά τη δουλειά τους και απαλλάσσουν τους δρόμους ταχείας κυκλοφορίας από ένα κύμα αυτοκινήτων διόλου ασήμαντο, κάνοντας αφαιμάξεις ζωτικής σημασίας, χωρίζοντας τα πεπρωμένα και τις ζωές. Όμως δεν υπήρχε περίπτωση, με τα πόδια και μ' αυτόν τον καιρό, να επιχειρήσει ένα τέτοιο ταξίδι ώστε να φτάσει ως εκεί. Και πρώτα απ' όλα, από πού να πάει; Δεν είχε ιδέα.

Και να σκεφτεί κανείς πως μια κίνηση πολύ απλή θα τον είχε γλιτώσει από όλη αυτή τη δυσχερή κατάσταση: αν είχε φροντίσει να φορτίσει την μπαταρία του κινητού του προτού φύγει από το διαμέρισμά του εκείνο το πρωί, αυτή την ώρα θα κοιμόταν ήδη σε ένα ζεστό κρεβάτι, ακούγοντας τη βροχή να πέφτει με δύναμη στη στέγη του ξενοδοχείου που θα είχε βρει χωρίς κανένα πρόβλημα τηλεφωνώντας στις πληροφορίες. Όμως το μικρό άψυχο αντικείμενο, άχρηστο πια, που αισθανόταν καμιά φορά στην τσέπη του αδιάβροχού του όταν άλλαζε χέρι στη βαλίτσα, του θύμιζε την αμέλεια και την κουταμάρα του.

Τι ώρα να ήταν άραγε; Δεν τολμούσε πια να κοιτάξει το

ρολόι του. Ήταν κατάκοπος, ναρκωμένος από το κρύο. Κάθε τρία μέτρα φταρνιζόταν και η μύτη του έσταζε σαν βρῦση με ζεστό νερό, ελαττωματική και όχι καλά κλεισμένη. Ίσως αναγκαζόταν να κοιμηθεί στο σταθμό, πάνω σε έναν πάγκο, όπως πολλοί άστεγοι. Θυμήθηκε όμως πως σ' αυτή τη χώρα οι σταθμοί κλειδαμπάρωναν πια τις πόρτες τους τη νύχτα, ακριβώς για να μη μετατρέπονται σε κοιτώνες. Κι εκτός αυτού, εδώ και μερικά χρόνια τα δημόσια παγκάκια ήταν σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην μπορεί να ξαπλώσει κανείς σ' αυτά.

Βάδιζε στην τύχη, χωρίς ν' αναγνωρίζει τίποτα πια. Περνούσε σταυροδρόμια, κτίρια, διέσχιζε ζώνες με βιλίτσες με σκοτεινά παράθυρα, λες και κανένας σε τούτη την πόλη δεν ξαγρυπνούσε. Κανένα όχημα δε διέσχιζε τους δρόμους. Ούτε αυτοκίνητα ούτε μοτοσικλέτες. Τίποτα. Σαν να υπήρχε απαγόρευση κυκλοφορίας στην Πόλη.

Το Γκαρσόνι δεν του είχε πει ψέματα: η Επιχείρηση ήταν παρούσα σε κάθε του βήμα. Από κοντά ή μακριά διέκρινε τον σκοτεινό όγκο των εγκαταστάσεών της που πίσω από τις παγωμένες ριπές της βροχής σχημάτιζαν προπύργια, ψηλά τείχη, ενίοτε με επάλξεις, πάντα χοντρά και αποπνικτικά. Έπειτα υπήρχε κι ο απόηχός της, παρά το θόρυβο της βροχής πάνω στο δρόμο, ο οποίος του θύμιζε ψυγείο που είχε μείνει με την πόρτα ανοιχτή.

Ο Ερευνητής ένιωθε γέρος και αποθαρρημένος, ενώ η Έρευνά του δεν είχε ξεκινήσει καν ακόμη, ενώ τίποτα δεν είχε αρχίσει πραγματικά. Η βροχή δυνάμωνε, όπως και ο άνεμος που σάρωνε τους δρόμους μεθοδικά, κουβαλώντας μαζί του ένα είδος νεκρικής ανάσας, βρόμικης και παγωμένης, που τον έκανε να ανατριχιάζει. Βάδιζε... βάδιζε... πόση ώρα αλήθεια; Δεν ήξερε να πει πια. Βρισκόταν σε μια συ-

νοικία στην οποία δεν υπήρχε κανένα κτίριο. Τα πεζοδρόμια περιβάλλονταν από ένα φράχτη από μπετόν, γύρω στα τρία μέτρα ψηλό, στην κορυφή του οποίου έλαμπαν αμέτρητα κομματάκια γυαλιού μπηγμένα στο τσιμέντο, ενώ οι στενοί δρόμοι ενίσχυαν μέσα του τη δυσάρεστη αίσθηση ότι είχε γίνει ένα είδος τρωκτικού πιασμένου σε μια τεράστια φάκα. Το μονότονο και ασφυκτικό τοπίο κατάφερε να τον αποπροσανατολίσει, και συνέχισε να βαδίζει με μίαν άκρως περίεργη αίσθηση ότι τον παρακολουθούσε ένα αόρατο πλάσμα που βρισκόταν κάπου πολύ ψηλά από πάνω του και χλεύαζε τη δυστυχία του.

PHILIPPE CLAUDEL

Η Έρευνα

«Ψάχνοντας θα βρεις».

Πώς θα μπορούσε να αμφιβάλει ο Ερευνητής; Πώς θα μπορούσε να φανταστεί ότι αυτή η συνηθισμένη έρευνα θα ήταν η τελευταία της ζωής του; Επιφορτισμένος με την αποστολή να βρει την αιτία πολλών αυτοκτονιών στην Επιχείρηση μιας πόλης που μοιάζει με τις δικές μας, από την πρώτη στιγμή νιώθει ότι κάτι δεν πάει καλά.

Το ξενοδοχείο όπου μένει υποδέχεται άλλοτε χαρούμενους τουρίστες και άλλοτε ανθρώπους σε απόγνωση. Στην Επιχείρηση δεν τον περιμένει κανένας. Τον εμποδίζουν να φάει, να κοιμηθεί, απαντάνε στις ερωτήσεις του με άλλες ερωτήσεις. Κι ενώ προχωράει στην έρευνά του, αναρωτιέται μήπως θα είναι ο ίδιος το επόμενο θύμα μιας θανάσιμης μηχανής.

Μήπως η αδυναμία του Ερευνητή να ολοκληρώσει την αποστολή του δεν αντικατοπτρίζει τελικά τίποτε άλλο παρά τη δική μας αδυναμία απέναντι στον κόσμο που φτιάξαμε για να μας καταστρέψει;

ISBN 978-960-496-065-1



9 789604 960651

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 09097

ΤΑΤΟΪΟΥ 121 & ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΡΚΟΥΡΗ 1
144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

Ψ
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ